

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.251/2008/7. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Szabó Ottó ügyvéd (5350 Tiszafüred, Vörösmarty u. 16.) által képviselt felperes neve, címe felperesnek - a Dr. Séllei Imre ügyvéd (5000 Szolnok, Arany J. u. 16.) által képviselt alperes neve, címe alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 16.P.20.928/2007/11. sorszámu ítélete ellen az alperes részéről 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

részítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az alperest nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelező részében megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

A személyiségi jogsértés megállapítása és a jogsértéstől eltiltásra kötelező részében - a perköltségre és az államnak járó illetékre is kiterjedően - hatályon kívül helyezi és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

A felek másodfokú perköltségét mindkét oldalon 12 500 - 12 500 (Tizenkettőezer-ötszáz - Tizenkettőezer-ötszáz) forintban állapítja meg.

Ez ellen a részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes **T.** Község Önkormányzatának Jegyzője, az alperes a község polgármestere.

2007. augusztus 14. napján a rádió Esti Krónika című adásában **T.** Község fizetéseképtelenségével kapcsolatban készült riportban megszólalt a felperes, majd telefonon az alperes, mint polgármester is. A felperes riportbeli állítása szerint azért került csődközelbe a község, mert a polgármester túlköltekezett. Az alperes úgy

nyilatkozott, hogy „A jegyző úr nagyon kitűnő szakember, csak most jobboldali. Kimondottan ellenem dolgozik. Én meg egy picit aláteszek ...”

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a fenti tényállítással jó hírnevét megsértette. Köztisztviselőként álló jegyzőként érte a gyanúsítás, 17 éve dolgozik a közigazgatásban, munkáját mindig közmegebecsülés és tisztelet övezte a helyi lakosság részéről. A független közigazgatás feltétele az, hogy a közügyeket a napi politikától elhatárolódó pártatlan köztisztviselők intézzék. Az alperes kijelentése eredményképpen az emberek összesúgtak a háta mögött, folyamatosan magyarázkodásra kényszerült. Kérte az alperes további jogsértéstől történő eltiltását, illetve 500 000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezését. E körben arra hivatkozott, hogy az alperes kijelentése alkalmas volt arra, hogy a riportot követően szóbeszéd induljon meg és a helyi lakosság téves következtetéseket vonjon le. A kialakult helyzet pszichikailag rendkívül megviselte, jegyzői munkáját megnehezítette.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta, hogy a felperes által kifogásolt kijelentés elhangzott, arra hivatkozott, hogy annak valótlan tartalma nincs, továbbá sértőnek sem minősül. A felperes, mint a helyi közéletben közszereplő túrni köteles az őt ért kritikákat, kijelentése a vélemény-nyilvánítás szabadságának körébe tartozik.

Az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárás lefolytatását követően ítéletével megállapította, hogy az alperes az ... rádióban - 2007. napján - az Esti Krónikában elhangzott azon közlésével, mely szerint: „A jegyző úr az egy nagyon kitűnő szakember, csak most jobboldali. Kimondottan ellenem dolgozik. Én meg egy picit aláteszek.” megsértette a felperes személyiségi jogát. Az alperest a további jogsértő magatartástól eltiltotta. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 500 000 forint nem vagyoni kártérítést, valamint 120 000 forint perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 30 000 forint kereseti illetéket.

Határozatának indokolásában az 1990. évi LXV. törvényre hivatkozással kifejtette, hogy a jegyző az önkormányzat közigazgatási-szakmai vezetője. A jegyző megbízatása - mivel a funkció szakmai és nem politikai jellegű - nem igazodik az önkormányzati választási ciklusokhoz. Ennek megfelelően a jegyző nem választás, hanem kinevezés útján nyeri el munkakörét, a kinevezés határozatlan időre szól. A Ktv. értelmében a jegyző köztisztviselő, ebből eredően közszolgálati jogviszonyban áll. Összességében a jegyző a szakmai feladatok ellátására köteles, és feladatát politikamentesen kell végeznie. Az alperes arra történő hivatkozását, hogy a felperes mint köztisztviselő részt vett március 15-én az **párt neve** helyi szervezeteinek közös rendezvényén, pártkötődésnek nem tekinthető, az alperesnek pedig további bizonyítási indítványa a felperes jobboldali pártkötődése vonatkozásában nem volt.

Fentiekből következően megállapította, hogy az alperes közlése - figyelemmel a felperes köztisztviselői minőségére - jó hírnevet sértőnek minősül. Ennek alapján a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogsértés megtörténtét megállapította, a b) pont szerint pedig az alperest a további jogsértő magatartástól eltiltotta. A Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontjára alapítottnan előterjesztett nem vagyoni kártérítés iránti igényét a felperesnek a Pp.

163. § (3) bekezdése alapján tekintélyvesztés és közbizalom megrendülése, életminőség megváltozásából eredő hátrányok, mint köztudomású tények figyelembevételével 500 000 forint összegben találta kompenzálhatónak.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatásával a felperes keresetének az elutasítását, javára első- és másodfokú perköltség megállapítását kérte. Fellebbezése indokaként arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan, pontatlanul állapította meg. Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a felperes a 2007. március 15-i **párt neve** által szervezett helyi ünnepségen részt vett. Azonban a felperes az önkormányzat által szervezett állami-, hivatalos március 15-i ünnepségen nem vett részt, ezt a két körülményt kellett volna együttesen értékelni a felperes jobboldalhoz való kötődése megállapításakor. Álláspontja szerint minősítése semmiképpen sem vonhatja maga után a minősített személy negatív, kedvezőtlen megítélését. A felperesről tett nyilatkozatát együttesen kell értékelni, ez pedig az volt, hogy a felperes egy nagyon kitűnő szakember, az, hogy ellene dolgozik tény, mert több feljelentést tett ellene az utóbbi években az adatvédelmi biztoshoz, közigazgatási hivatalhoz és más hatóságokhoz, amellyel kapcsolatban a ... Városi Rendőrkapitányság előtt eljárás van folyamatban. Az ellene felhozott törvénysértő intézkedések tekintetében sikerült tisztázni magát, melynek eredményeképpen várhatóan az eljárás megszüntetésére kerül sor. A felperesnek ellene tett feljelentése mindenképpen azt igazolja, hogy ellene dolgozik, ahelyett, hogy a település érdekében a közös együttműködés útját választaná. Nem vitatta, hogy a felperes nem minősül politikai szereplőnek, azonban mint jegyző, a helyi közéletben olyan közszereplőnek minősül, akinek személyéről, tevékenységéről lehet véleményt formálni anélkül, hogy az a jó hírnév megsértését valósítaná meg. A nem vagyoni kártérítésre kötelezés tényét és összecszerűségét alaptalannak és túlzottnak tartotta, mert nem nyert igazolást az, hogy a felperest kompenzálendő nem vagyoni hátrány érte volna.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján történő helybenhagyását kérte.

Az ítélet tábla az alperest a kereset szerint marasztaló ítélet ellen előterjesztett fellebbezést a következők szerint alaposnak találta.

A nem vagyoni kártérítés megfizetésére vonatkozó ítéleti döntés ellen előterjesztett fellebbezés azért volt alapos, mert a személyhez fűződő jog megsértése miatt a jogsértővel szemben igényelt kártérítés polgári jogi felelősségre alapított követelés. E polgári jogi felelősség anyagi jogi szabályait a Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontja révén alkalmazandó 339. § (1) bekezdése, illetve - ha a jogsértés elkövetése a munkaviszonnyal összefüggésben történt - 348. §-ának (1) bekezdése tartalmazza. Az alperes polgármesterként járt el, amikor az állított személyiségi jogsértő kijelentést tette.

Az 1990. évi LXV. törvény 33. §-a értelmében a polgármester tekintetében a képviselő-testület gyakorolja a munkáltatói jogokat. Ebből következően a felperes a nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló kérelmét nem azzal szemben terjesztette elő, akivel szemben az jogszerűen érvényesíthető lett volna - a helyes alperes az önkormányzat -

ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság e döntését a Pp. 213. § (2) bekezdése szerinti részítélettel, a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

A felperes kereseti kérelmében személyiségi joga megsértésének a megállapítását, valamint az alperes további jogsértő magatartástól eltiltását is kérte. A Ptk. 84. § (1) bekezdésének a) és b) pontja szerinti szankciók alkalmazása nem a kárfelelősség szabályai szerint történik, azt a felperes minden elkövetővel és felelős személlyel szemben igényelheti. Az objektív szankciók alkalmazása iránt előterjesztett kereseti kérelem vonatkozásában az ítéltábla az elsőfokú bíróság döntését érdemben az alábbiak miatt nem tudta felülbírálni.

Az elsőfokú bíróság eljárása során megsértette a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltakat, melynek tartalma szerint a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésett voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a bizonyításra kötelezett felet terheli. A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségéről következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jó hírnevét a „kimondottan ellenem dolgozik” tényállítással. Ebben a vonatkozásban azonban bizonyítási eljárás lefolytatására nem került sor, az ítélet erre vonatkozóan indokolást nem tartalmaz. Az elsőfokú bíróság nem tájékoztatta az alperest arról, hogy állítása valóságát milyen módon bizonyíthatja, illetve a bizonyítási kötelezettség elmulasztásának mi a jogkövetkezménye.

Nem állapítható meg az elsőfokú ítélet indokolásából az sem, hogy az „én meg egy picit aláteszek” kitétel miért sérti a felperes jó hírnevét.

Az eljárási hiba következtében az elsőfokú ítélet a bizonyítási eljárás hiányossága miatt megalapozatlan is.

Fentiek miatt az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - az objektív szankciók vonatkozásában - a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az alperest a bizonyításra szoruló tényekről, illetve a Pp. 141. § (6) bekezdésében írtakról tájékoztatni kell.

A fentieket követően kerül az elsőfokú bíróság abba a helyzetbe, hogy a jogszabályoknak megfelelő döntést hozzon.

Az ítéltábla a Pp. 252. § (4) bekezdése alapján a felek másodfokú perköltségét csupán megállapította, annak viselése tárgyában az elsőfokú bíróság fog határozatot hozni. A

perkölség összeg megállapításánál figyelemmel volt arra, hogy a nem vagyoni kártérítés vonatkozásában az alperes védekezése nem volt célszerű.

D e b r e c e n, 2009. január 23. napján

Dr. Urhegyi Béla sk. a tanács elnöke, Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. előadó bíró,
Szabóné dr. Bélteky Erzsébet sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -